

SISARPOSTI 2/2022

Lippujuhla kokosi sisaret ja koko kaupungin

Petteri Ojala

Helena Aalto tarjoi kirkkokahveja Tuomiokirkon ylätasanteella. Tuuli Kuutti piti käskynjaon sotilaskodin aamiaisella. Marssimassa olivat lida Päärnilä, (oik.), Viivi Lehtinen ja Elsie Kivikoski.

Lippujuhlan päivä oli vauhdikas sotilaskotisisarille. Marssijat kokoontuivat aamiaiselle Santahaminaan ennen paraattia. Munkkeja paistettiin ja kahvia keitettiin aamuvarhaisesta. Kahvia tarjoiltiin Kansalaistorilla, Tuomiokirkolla ja Mannerheim-museolla. Sivut 3-6

Varusmies piirsi
Dragsvikin
sisaria
askareissaan
1963

Sivu 15

Merja Autio
on kuvannut
Santahaminaa
kesät ja talvet,
päivät ja illat

Sivut 18-19

Korona-ajan taustapeili näyttää, että onnistuimme

Sotilaskoti palaa pikkuhiljaa normaaliin toimintaan. On hyvä aika ynnätä, mitä kaikkea kahden koronavuoden aikana on tapahtunut.

Päällimmäisenä tulee mieleeni henkilökunnan ja sisarten joustavuus nopeasti muuttuvissa oloissa. Rykmentin muutuskäskyt saattoivat tulla samalle päivälle tai seuraavalle. Luovuus oli paikallaan. Pystyimme palvelemaan varusmiehiä kaikista rajoituksista huolimatta.

Sotilaskotiauto palveli niin talven pakkasissa kuin kesän helteissä. Henkilökuntaa sade ei haitannut, mutta varusmiehet odottivat välipalannoksiaan joskus räntäsateessa, eikä se aina ollut mukavaa.

Maaliskuun puolivälissä 2020 tapahtui huikein muutos, kun sisarten pääsy saarelle rajoitettiin. Yli 70-vuotiaat hyllyttiin sisarvuoroilta. Koko toiminta oli palkatun henkilökunnan harteilla. Maanpuolustuskorkeakoululla suljettiin sekä sotilaskoti että kanttiini. Kadettikerhon sotilaskoti on vieläkin osittain suljettuna.

Uudet alokkaat ovat saaneet meiltä alokaskassin tervetuloitotuksena. Se on sisältänyt hygieniatuotteita, limsaa, kirjeen sotilaskodista sekä kahvilipun. Hyödyllistä tietoa sisältävä kirje on kuitenkin jäänyt monelta lukematta, sen olemme huomanneet.

Alokaat eivät päässeet sotilaskotiin sisälle, joten heiltä jäi tai jää osa palvelusajan kokemuksesta saamatta. Läheisten päiviä tai valaa ei järjestetty, joten emme saaneet yhteyttä alokkaiden läheisiin. Näiden tapahtumien puuttuminen teki myös loven sotilaskodin talouteen.

Sisarten virkistystilaisuuksia ei voitu järjestää. Viimeinen yhteinen tapahtuma oli Naistenpäivän konsertti 14.3.2020. Yhdistyksen kokouksista yksi jouduttiin pitämään kokonaan netin kautta. Välillä lupailtiin helpotuksia toimintaamme, mutta korona selätti jälleen paluun vanhaan. Uudet tartunta-aallot pitivät meidät otteessaan.

Parannusta on kuitenkin se, että pystymme palvelemaan asiakkaita sisällä kodissa.

Asiakkaat tulevat omissa ryhmissään pääovesta ja poistuvat varauloskäynnin kautta. He näkevät nyt, mitä kaikkea meiltä on mahdollisuus saada.

Siskojen vuorot aloitettiin taas viime vuoden puolella. Nyt saamme tulla saarelle ja jopa järjestää jotain pientä virkistystä kuten saari-kerroksen kävellessä.

Mitä tästä kaikesta opimme? Pystymme poikkeusoloissakin tarjoamaan palvelut tavoitteiden mukaisesti, olemme luovia ja kekseliäitä. Esteet eivät lannista, siskot ja henkilökunta puhaltavat yhteen ja selviämme mistä vaan!

Tätä kirjoittaessani odottelemme paluuta entiseen. Pandemiarajoitukset koskevat vielä heinäkuussa tulevia alokkaita. Heille ei järjestetä läheisten päivää. Luvassa kuitenkin on, että pari viikkoa palvelukseen astumisen jälkeen saamme avata sotilaskodin ovet varusmiehille kuten ennen. Vieraitakin voitaisiin toivottavasti kutsua sotilaskotiin. Olen toiveikas.

Inka Tüttänen

Paraatiyleisö taputti ja heilutti lippuja

Kuva: Kaartin jääkäritoimikunta

Paraatia seurasi kaupungilla ennätysyleisö. Eduskuntatalon portailla ja nurmikolla oli parhaat paikat seurata 1 600 hengen ja 40 moottoriajoneuvon täsmällistä menoa. Ylilennot saivat vaatimattomatkin kännykkäkamerat nopeasti kääntymään kohti taivasta. Koirajoukoille taputettiin, ja moni käsi heilutti pientä Suomen lippua. Paraatia selosti erinomaisesti kadun varrelle rakennetulta lavalta tubettaja, reservin vänrikki Jalmari Karvinen. Marssia tahditti Kaartin soittokunta. Sotilaskotisisaria oli marssimassa 43 eri puolilta Suomea.

Marssi oli hieno kokemus

Paraatiin osallistuminen oli minulle joutain aivan uutta ja erilaista. Ensimmäisen marssini piti olla itsenäisyyspäivänä, mutta koko tapahtuma peruuntui viime hetkellä koronan takia.

Nyt sain onneksi uuden mahdollisuuden päästä edustamaan sotilaskodin riveissä.

Jännitystä riitti viimeiseen saakka. Marssijoiden saapuessa ympäri Suomea on selvää, että emme pystyneet koko joukolla harjoittelemaan. Lopullinen järjestyksemmekin selvisi vasta marssipäivän aamuna, kun pidimme pienen yhteisen harjoitus-hetken sotilaskodin edessä.

Itse pystyin osallistumaan kaikkien marssijoukkojen yhteisharjoitukseen perjantaina Santahaminassa. Se helpotti stressiäni. Kävimme läpi paraatikatselemuksen ja ohimarssin. Komennot tulivat tuntuiksi. Alkuun vilkuilin sivusilmällä viereisen maakuntakomppanian menoa, mutta pikkuhiljaa oma meno alkoi luonnistua.

Paraatipäivänä kaikki sujui vielä paremmin kuin harjoituksissa. Marssiessa oli välillä vaikeaa pysyä oikeassa tahdissa, mutta musiikin kuuluessa sekin onnistui.

Vaikka paraatipäivä oli pitkä ja parilla ylioppilajuhlalla höystetty, se oli hieno kokemus. Päivän ainoat pienet sadevisarat saimme yllemme aamun harjoituksessa, mutta muuten sää oli paras mahdollinen. Toki välillä hieman palelsi ja hetken päästä taas kerrokset paidan alla tuntuivat olevan liikaa, mutta isoin sadekuuro yllätti vasta kymmenen minuuttia marssin jälkeen.

Olot olivat loistavat, ja me onnistuimme. Emme ehkä olleet yhtä ”särmä” joukko kuin Utin jääkäriyrykmentti, mutta emme ole sotilaita, eikä meidän tarvitse näyttää heiltä.

Marssi oli ohi yllättävän nopeasti. Matkaa vauhditti keskittyminen omiin askeliin ja niiden sovittaminen edessä kulkevaan, mutta myös yleisön satunnaiset aplodit ja kannustushuudot. Yleisöstä kuului arvostuksen ja kiitoksen sotilaskotityölle, ja niinä hetkinä luonnollinen hymy pääsi valloilleen.

Iida Päänilä

Aamiaisella viime hetken käskynjako ennen marssia

Hannele Hartonen, Päivi Myyry ja Ritva Ohmeroluoma Tuusulan sotilaskodista.

Santahaminan sotilaskodin aamiaiselle saapui marssiin osallistuvia sisaria Helsingin lisäksi Keuruun, Lappeenrannan, Lahden, Tuusulan ja Kokkolan yhdistyksistä sekä Rajasotilaskotiyhdistyksestä.

Kaartin jääkäriyrykmentin entinen sosiaalikuraattori **Viivi Lehtinen** tuli Järvenpäästä marssimaan pitkästä aikaa. Edellisen kerran hän marssi itsenäisyyspäivänä Turussa 2011. Siellä hän opiskeluaikanaan teki vuoroja Pansion ja Heikkilän sotilaskodeissa.

”Oli sopiva hetki tulla taas mukaan, kun tytär **Viena** täyttää pian kolme. Olen ollut sotilaskotisisar 18 vuotta, ja nyt tuli halu tehdä jotain tärkeää. Marssi on erityinen tapahtuma, jossa saa luvan kanssa tunteilla maanpuolustushenkeä muiden kanssa.”

Tuusulan yhdistystä edustivat puheenjohtaja **Ritva Ohmeroluoma**, sihteeri **Päivi Myyry** ja hallituksen jäsen **Hannele Hartonen**. Taistelukoulun sotilaskodissa on ollut vilkas kevät monenlaisten kurssien kahvittamisessa. Tuusulan yhdistyksen **Elina Sarin** kantoi paraatissa Sotilaskotiliiton lippua.

Paraatiryhmää johtanut **Tuuli Kuutti** piti aamiaisen aikana selkeän käskynjaon. Kosovossa rauhanturvajana palvelleelta ylivääpeliltä se sujui.

”Asu on ruutupaita ja vihreä hame tai vihreät housut. Hameelliset tulevat eteen, housulliset taakse. Sadetakit piilotetaan taskuun tai vyötärönauhan alle. Mustista jalkineista teipataan räikeät kuviot piiloon.” Bussissa Senaatintorille Tuuli kertasi vielä torin tapahtumat hetki hetkeltä.

”Kun liput tulevat torille, joukkoja komentava kenraaliluutnantti **Pasi Välimäki** huutaa ´katse oikeaan päin´. Katsotte vasempaan, liput tulevat sieltä.

Viivi Lehtinen arvostaa paraatin yhteisöllisyyttä.

Tuuli Kuutti muistutti, että paraati-ilme on iloinen.

Presidentti tulee sitten oikealta. Marssin aikana ei puhuta, ei vilkuteta tutuille. Ja vielä: Hornetien ylilennon aikana ei syöskytä pakoon puskaan, kuten kerrotaan joskus tapahtuneen.”

Marja-Riika Saaristo

Munkkikahveja jonotettiin kahdelta suunnalta

Kansalaistorilla Etson alueen sotilaskotisisaret myivät munkkikahveja teltasta ja sotilaskotiautosta. Maj-Lis Steiner ja Markku Piipponniemi (alla) tulivat munkkikahville kotoaan muutama korttelin päästä. Maj-Lisiä kiinnosti erityisesti sotilaskotiauto, sillä hän on aikanaan ollut sotilaskotityössä niin Lappeenrannassa kuin Helsingissä. Teltalla palvelivat Mikko Skön ja Tuire Svartling.

Pikkulotta muisteli valvontavuoroja kellotapulissa

Merja Autio

Juhlapäivän jumalanpalvelukseen Tuomiokirkkoon oli kutsuttu veteraaneja ja lottia. Heitä oli paikalla satakunta. Sotilaskoti tarjosi munkkikahvit ylätasanteelle pystytetyistä teltoista.

Vantaalta oli saapunut entinen pikkulotta **Eira Wäänänen** ystävänsä **Eeva Kallion** kanssa.

Eira Wäänänen oli sodan aikaan pikkulottana Kannuksessa, jonka läpi kulki tärkeä rata pohjoiseen. ”Erityisesti Lestijoen ylittävä rautatiesilta oli strateginen kohde, ja kirkon tapulissa oli ilmavalvontaa vuorokaudet ympäri. Minäkin olin siellä kymmenvuotiaana valvontavuoroissa. Meitä oli aina kaksi kerrallaan. Kun hälytys tuli, piti soittaa sovitettuun numeroon, että siellä käynnistettäisiin ilmahälytys. Aika vaativa tehtävä pikkulapsille!”

Eira Wäänänen kertoi, ettei hän osannut sodan aikana pelätä, sillä hän luotti aikuisiin.

”Muistan, että kerran ilmahälytyksen tultua otimme äidin kanssa kaapista valkoiset lakanat, juoksimme lumiselle peltoaukealle ja makasimme lakanoiden alla, kunnes hälytys oli ohi. Selvisimme ja koko Kannus selvisi, yksi lautatapuli tuhoutui.”

Eira Wäänänen ilahtui kutsusta kirkkoon ja kahville.

Eeva Kallio oli kolmevuotias, kun perhe lähti evakkoon Lappeenrannasta Mynämäelle.

”Pääsimme hyvään taloon. Kerran, kun äiti oli talon töissä pellolla ja minut oli jätetty sisälle lukkojen taakse, kiipesin ikkunasta ulos ja lähdin äidin perään. Palasimme myöhemmin Lappeenrantaan ja Mynämäen perhe vieraili luonamme.”

Avoimet ovet ja munkkikahvit houkuttelivat Mannerheim-museolle

Puolustusvoimain Lippujuhlaperinne on vuodelta 1942, jolloin valtioneuvosto antoi Mannerheimille marsalkan arvon ja määräsi hänen syntymäpäivänsä lippujuhlaiksi. Paraati järjestettiin ensimmäisen kerran 1952, vuosi Mannerheimin kuoleman jälkeen. Helsingissä paraati järjestetään nykyisin viiden vuoden välein.

Lippujuhlapäivän museovieraiden joukossa oli myös turisteja. Amerikkalainen maailmanmatkaaja oli tullut Suomeen varta vasten käydäkseen Mannerheim-museossa. Hän oli lukenut netissä ”kaiken” Mannerheimista. Hänen mielestään Suomi on äärimmäisen hieno ja kaunis maa! Tukholmalaispariskunta oli tullut museoon kiinnostuksesta historiaamme ja Mannerheimiin. Pohjoismainen yhteenkuuluvuus on heille tärkeää.

Espoolainen Antti Siltanen oli tyytyväinen tutustuttuaan kierroksella Mannerheimiin enemmänkin yksityishenkilönä kuin sotapäällikkönä.

”Tiesin hänen tutkimusmatkastaan Aasiaan, ja

Antti Siltanen sai museovierailulla paljon uutta tietoa.

oppaan kertomukset hänestä päivällisten isäntänä ja suurriistan metsästäjänä näyttivät hänestä tuntemattoman puolen. Myyttisen henkilön kuva valottui minulle siltäkin osin. Marsalkan eri maista saamat kunniamerkit olivat vaikuttava kokoelma.”

Antti Siltanen suosittelee Marsalkan sotahistoriasta kiinnostuneita tutustumaan Mikkelin päämajamuseoon.

Museovieraille tarjoiltiin aiemmin kahvit museon sisällä, mutta viime vuosina kahvit on tilattu Santahaminan sotilaskodista ja tarjottu ulkosalla.

Marja-Liisa Nikka

”Ennen keitettiin hyvää kahvia, ja niin keitetään nyt”

Aina, kun tarvitaan paljon kahvia, kutsutaan hätiin **Helena Saarela**, ja usein aamuvuoroin. Lippujuhlan päivänä kahvia keitettiin noin 250 litraa.

Sotilaskodin keittimissä valmistuu 20 litraa kerrallaan. Siihen vesimäärään kuluu 1,2 kg kahvia. Helena eivät määrät hirvitä, sillä entisenä Vantaan kaupungin suurkeittiöesimiehenä hän on tottunut isoihin kattiloihin ja satoihin annoksiin.

”Perin sotilaskodin kahvikeittäjän hommat Helsingin yhdistyksen Maila Keräselältä 1970-luvulla. Keitimme silloin kolmen litran emalipannuissa, mutta aika pian saimme isoja automaattikeittimiä. Nykyisin voimme tehdä kahvia nopeasti lisää pakastemuruilla, jotka sekoitetaan kuumaan veteen. Niinkin tulee ihan hyvät kahvit.”

Helenan mielestä on monta tapaa valmistaa hyvät kahvit.

Kotiloissa Helenan kahvimitat ovat toisenlaiset. ”Keitän pikkukeittimessä miehelleni ja itselleni aamukahvit ja iltakahvit samaan tapaan: kolme desiä vettä ja 2,5 mitallista kahvia.”

Apulaispormestari Nasima Razmyar ja Kaartin jääkäriyrykmentin esikuntapäällikkö, everstiluutnantti Matti Heininen laskivat yhdessä seppeleen Mannerheimin patsaalle. Kaartin kunniakomppania oli vartiotehtävissä.

Veteraaneja kunnioitettiin seppelin ja juhlin

Kansallisena veteraanipäivänä 27. huhtikuuta ympäri maata järjestettiin juhlatilaisuuksia, kuten lähes vuosittain vuodesta 1987, jolloin päivää juhlistettiin ensi kertaa. Koronapandemian vuoksi kahden edellisenä vuonna yleisötilaisuuksia ei ollut, mutta erilaisia televisioituja tai striimattuja juhlia saattoi seurata kotisohvilta.

Tänä vuonna Helsingissä seppeleitä laskettiin Hietaniemen sankariristille, marsalkka Mannerheimin haudalle sekä Mannerheimin patsaalle Kiasman aukiolla. Siellä oli myös sotilaskotiauto munkkikahveineen.

Helsingin tilaisuuden järjestivät yhdessä veteraanijärjestöt, puolustusvoimat ja kaupunki. Veteraaneille ja heidän omaisilleen oli juhlatilaisuus oopperatalossa.

Tämän vuoden veteraanipäivän pääjuhla oli Lappeenrannassa. Presidentti **Sauli Niinistö** ei poikkeuksellisesti osallistunut juhlaan koronataartunnan vuoksi. Hänen tervehdyksensä luettiin juhlassa.

Veteraanipäivästä tuli virallinen liputuspäivä 1988. Päivä kunnioittaa kaikkien itsenäisyyden ajan sotiemme veteraaneja.

Itsenäisyyden 70-vuotisjuhlavuonna aloitetun veteraanipäivän päivämääräksi valittiin 27. 4.

Sinä päivänä 1945 viimeiset saksalaiset sotilaat poistuivat Kilpisjärveltä Norjan puolelle. Päivää pidetään Suomen viimeisenä sotapäivänä. Vuoden 2022 alussa veteraaneja oli elossa noin 4 000, joista sotainvalideja noin 700. Veteraanien keski-ikä on lähes 97 vuotta.

Sotilaskotiauton yksi vilkkaan kevään keikoista oli veteraanipäivänä Kiasman aukiolla. Kuvat: Merja Autio

”En valita enää ravintolassa liian suolaisesta ruuasta”

Työvuodet ulkomailla opettivat sietämään epämukavuutta

”Venäjällä opin, ettei pikkuasioista kannata valittaa. Valittaminen jäi sille tielleen vähäksi aikaa, kun oli tyytyminen alkeellisiin oloihin, kylmään suihkuun ja vieraisiin, usein melko yksipuolisiin ruokiin”, kertoo ulkomaan työkokemuksistaan **Anna Maija Luomi**, yhdistyksemme aktiivinen sisar ja hallituksen jäsen.

Anna Maija opettaa suomea ulkomaalaisille Helsingin yliopistossa ja ruotsinkielisille Arcada-ammattikorkeakoulussa. Lisäksi hän kääntää tekstejä ruotsista, englannista, italiasta ja virosta suomeen sekä myös suomesta englantiin.

”Valmistuttuani opetin suomea opetusministeriön palkkaamana 1995–1998 ensin vuoden Marin tasavallan ja sitten kaksi vuotta Mordvan valtion yliopistossa. Jokainen ihminen joutuu kerran autiolla saarelle ja Venäjä oli minulle se. Kulttuurishokki oli valtava ja tunsin itseni todella yksinäiseksi. Onneksi opetusministeriö tilasi minulle Suomen Kuvalehden ja Helsingin Sanomat, joten pysyin kärryillä, mitä maailmassa ja Suomessa tapahtui.”

Anna Maija tuli sotilaskotityöhön mukaan Turussa 1990-luvun alussa.

”Minulla oli virolaisia kavereita, ja Viron itsenäisyysliike sai kiinnostumaan entistä enemmän maanpuolustuksesta. Olisin varmasti mennyt vapaaehtoiseen varusmiespalvelukseen, jos se silloin olisi ollut mahdollista. Heikkilän sotilaskodissa viihdyin hyvin, siellä oli kiva ilmapiiri ja vilkasta LSK-toimintaa. Nykyisiin turvatoimiin verrattuna pääsy Turun varuskunta-alueelle ilman henkilöpapereita vain laminoitua sotilaskotikorttia näyttämällä tuntuu nyt aika huolettomalta.”

”Hengellisen jaoston mukana kävimme tervehtimässä sairaalaan joutuneita varusmiehiä. Veimme heille kahvit ja munkit ja varusmiespappi puhui. Joskus oli mukana myös jatsia laulava diakoni.”

Anna Maija palasi Helsinkiin ja liittyi Santahaminan yhdistykseen, kun se oli perustettu 2003. Hän kävi vuoroilla, mutta sairaasta äidistä huolehtiminen rajoitti harrastusta muutaman vuoden.

*”Maastossa
kuultu
varusmiehen
kiitos
tuntuu
parhaalta”*

Anna Maija Luomi (toinen oik.) oli Lippujuhlan päivänä kahvittamassa kutsuvieraita Santahaminassa yhdessä Marju Moosalon, (vas.), Inka Tiittasen ja Päivikki Jordanin kanssa.

Nyt koronatilanteen helpotuttua Anna Maija käy taas vuoroilla, tekee viikonloppuiltoina grilliannoksia ja käy LSK:n keikoilla.

”Harrastuksen parhaita puolia on se, kun tuntee olevansa tarpeellinen sotilaskodissa kiireisenä iltana. Muistiin on jäänyt eräs ilta sodessa, jolloin olin vuorolla toisen siskon kanssa. Ilta oli hiljainen, kunnes puoli tuntia ennen sulkemista sodeen tuli 100–150 asiakasta. Siinä oli viilskettä, kun toinen meistä hakkasi kassaa ja toinen sulatti lihapiirakoita. Hyvin selvisimme, ja asiakkaat olivat tyytyväisiä.”

”**Parhaita hetkiä kokee** myös LSK:n keikoilla. Kun sodeauto saapuu leirille, ja varusmiehet tai reserviläiset saavat kaipaamansa kahvin ja munkin tai muuta mieltä ilahduttavaa, on palkitsevaa ottaa vastaan heidän kiitoksensa. Olen neuvonut inttiä suorittavia sukulaispoikia, että leiriltä voi soittaa sodeen ja tilata vaikka hammasharjan sodeauton mukaan.”

Anna Maija on paljasjalkainen helsinkiläinen, mutta sukujuuret ovat Savossa. Siellä on myös kesämökki, jossa hän pääsee nollaamaan itsensä.

”Opettajana esiinnyn vuosittain satojen silmien edessä. On hyvä saada välillä vain olla yksin tai tuttujen ihmisten kanssa. Mökillä kalastan verkoilla, kerään marjoja ja sieniä, rentoudun samoilemalla metsässä.”

Anna Maija on intohimoinen klassisen musiikin ja oopperan ystävä. Koronan vuoksi oopperassa ja konserteissa käynnit ovat olleet tauolla.

”Onneksi netin kautta olen voinut seurata esityksiä ja kerran olen käynyt katsomassa balettia.”

Kun Ukrainassa alkoi sota, Anna Maija alkoi opiskella ukrainaa. Hän halusi lukea ja ymmärtää uutiset Ukrainan medioissa. Venäjän kieli hänellä on hallussa, mutta siitä piti oppia pois, koska ukraina on oma kielensä. Vaikka hänellä ei ole aikaa ryhtyä vapaaehtoiseksi auttamaan Suomessa olevia ukrainalaisia, hän uskoo kielitaidostaan olevan hyötyä vaikkapa satunnaisissa tulkkauksissa. Lisäksi toiveena on päästä joskus Kiovaan tai Odessaan katsomaan oopperaa siskon kanssa.

Anna Maija on lukenut paljon poliittista historiaa, elämäkertoja ja sotahistoriaa. Erityisesti hän on perehtynyt Italian fasismia ja natsi-Saksaa koskevaan kirjallisuuteen ja siihen, miten tavalliset ihmiset saatiin mukaan liikkeisiin.

”Olisi tärkeää saada nuoret ymmärtämään historiaa etteivät he menisi mukaan kiihotukseen.”

Kolmen päivän kotivara on ollut viime aikoina tapetilla. Anna Maijalla on ollut jo 1990-luvun alkupuolelta saakka varasto ruokaa, vettä ja lääkkeitä. ”Alkuaan ruokatavarat pilaantuivat, kun en käyttänyt niitä. Nyt osaan käyttää ja kierrättää. Tulisin varmaan kolme viikkoa toimeen varastojeni avulla. Elän tavallaan koko ajan pienellä liekillä; sillä tunteella, että jos jotain tapahtuu, osaan toimia. On hyvä varautua sekä mielessä että oikeasti pahimpaan. Haluan tietää suurin piirtein, miten toimia, jos kriisi yllättää.”

Marja-Liisa Nikka

Perhe, ystävät, poliisi ja koira tuovat turvaa

Merja Autio

Nuku rauhassa
–tapahtuma esitteli taas parin vuoden tauon jälkeen Helsingin Rautatientorilla useiden kansalais- ja maanpuolustusjärjestöjen toimintaa. Kysyimme turvatapahtuman kävijöiltä, mitkä asiat saavat heidän elämänsä tuntumaan turvalliselta.

Pirjo Helajas (vas.) ja Päivi Nevalainen tulivat kahvittelemaan sotilaskotiautolle.

Lahtelainen Pirjo Helajas ja helsinkiläinen **Päivi Nevalainen** olivat kävelleet Rautatientorille työpäikaltaan Helsingin poliisilaitokselta Pasilasta. Sotilaskotiautolta löytyi heti tuttu kasvo, **Merja Autio**, joka valokuvauksen ohessa myi munkkikahveja. Naisten ei tarvinnut kauan pohtia elämänsä turvatekijöitä.

Pirjo Helajas sanoi, että hänen elämänsä perusasiat ovat kunnossa: perhe, terveys ja sosiaaliset kontaktit. Päivi Nevalainen lisäsi listaan vielä työn.

Naiset miettivät yhdessä muita kuin oman perheen turva-asioita. He päätyivät siihen, että suomalaisuus on tärkeää. Ensiarvoisena turvatekijänä he pitivät turvallista yhteiskuntaa.

Päivi Nevalainen luottaa tulevaisuuteen, vaikka maailman nykytilanne on rauhaton.

”Meillä asiat toimivat niin kuin niiden pitää toimia. On myös hyvä presidentti.”

Pirjo Helajasta maailman tilanne huolestuttaa, mutta hän uskoo, että Suomi on hyvin varautunut. Hän on itsekin varautunut esimerkiksi sellaiseen tilanteeseen, ettei olisi sähköä.

”**Vähän minua huvittaa** meidän vaatimaton pako-
paikkamme eli mökki. Siellä selviäisi muutaman
kuukauden. Se testattiin putkiremontin aikana.”

Naiset ovat hankkineet kotivaraa sen verran kuin on suositeltu. Kaapissa on säilykkeitä ja vettä, ja käteistäkin on nostettu kaiken varalta.

”Luonto ja eläimet tarvitsevat enemmän suojelua kuin ihmiset”

Joonas Turkia oli matkalla Tampereelta kotiseudulle Kouvolaan. Hän osui sattumalta Rautatientorille ja kiirehti tietysti sotilaskotiautolle munkkikahville, Vekaran käynyt mies.

”**Olen enemmän huolestunut** eläimistä ja ympäristöstä kuin ihmisistä. Meidän pitäisi suojella luontoa ja pitää parempaa huolta eläimistä, jotka eivät osaa puolustautua.”

”**Maailman tilanteesta** en ole huolissani.

Meillä on turvallinen yhteiskunta ja omatkin asiani ovat kunnossa eli koti ja läheiset ihmiset.”

Salla Pohjola kouluttaa Uffesta pelastuskoiraa.

Irene Haarlaa toi Vertin totuttelemaan ihmisjoukkoon.

Uskollinen koira on emäntänsä turvakumppani

Irene Haarlaa Helsingin pelastuskoirayhdistyksestä oli torilla oli **Vertti**-koiransa kanssa. Se ei ole vielä valmis pelastustehtäviin, mutta tapahtumassa oli hyvä totuttaa koira ihmisjoukkoon.

Koiraihmisenä Irene Haarlaa ei vähättele koiran merkitystä turvan tuojana.

”Minulla on kolme koira ja yksi niistä, belgian-paimenkoira **Lissu** on luottokoirani. Kukaan ei voi tehdä minulle pahaa silloin, kun Lissu on lähellä.” Nummi-Pusulassa asuvan Irene Haarlaan mielestä maalla asuminen on yksi turvatekijä, kun siellä on myös puoliso, jonka läsnäolo antaa turvaa.

Myös lapset lisäävät turvan tunnetta, vaikka eivät asu enää kotona. Suomessa infrastruktuuri toimii luotettavasti, ja itselleni sekin on tärkeää, että on hyvä auto, joka pitää tiellä.”

Pelastuskoirayhdistyksen aktiivi Salla Pohjola kouluttaa labradorinnoutaja **Uffea** pelastuskoiraksi. Uffe toimii koiraryhmässä, joka pelastaa ihmisiä raunioista tai lumesta.

Helsingin pelastuskoirayhdistys HePeKo on Helsingin väestönsuojeluyhdistyksen alajaos. Sen tehtävä on vapaaehtoisuuteen perustuen kouluttaa pelastuskoirakoita yhteiskunnan tarpeisiin.

”Täällä ei vyörytetä eduskuntataloa”

Hilla Putaansuu vapautui äskettäin armeijasta ja on tuore Santahaminan sotilaskotisisar. ”Olin Upinniemiessä ja Pansiossa lääkintämiehenä. Armeijan jälkeen maailman tilanne pelottaa, kun tietää, millaista sota voisi olla ja kun itsekin kuuluu reserviin. Toisaalta opin sen, että osaamme myös puolustautua hyvin.”

Yhteiskunnan hyvä järjestys on Hillasta tärkeää. ”Täällä pidetään hyvää järjestystä yllä; on poliiseja

ja vartijoita eikä täällä vyörytetä eduskuntataloa.”

Hillan mielestä myös taloudellinen tasapaino on elämän perusturva. ”Siihen kuuluvat tietysti myös perhe ja ystävät.”

Mummu ja Kaisla Kettunen ovat toistensa etäturvut

Anneli Kettunen oli tullut Kontiolahdelta katsomaan poikansa kaksostyttären vanhojentansseja. Kuvataidelukion tanssit oli tanssittu juhlassa Valtiosalissa, ja nyt hän poikkesi munkkikahville toisen kaksosen, **Kaisla Kettusen** kanssa. Kaksoissisko oli koulun retkellä Baltiassa.

Anneli Kettuselle sotilaskodin munkkikahvit ovat tuttuja, sillä hänen kotiseudullaan toimi vuosikymmeniä Kontiorannan varuskunta eikä kaukana ollut lakkautetun Ylämyllyn varuskunnan sotilaskotikaan. Itärajalta Kettusen kotoa on noin sata kilometriä. "Itärajan läheisyys ei ole koskaan tuntunut turvattomalta. Luotan Suomen maanpuolustukseen. Se on viime aikoina korostunut keskusteluissa ystävien kanssa sekä omissa ajatuksissa, mutta

Kontiorannan mummu Anneli Kettunen tuli pojantyttären Kaislan kanssa kahville.

arjen turvassa tärkeimpiä asioita ovat läheiset, terveys ja ystävät."

Kaisla Kettusen mielestä arkiturvaa on esimerkiksi se, että voi joka päivä mennä kouluun.

"Koulu rytmittää elämää ja siellä tapaa kavereita. Heidän kanssaan ja joillakin oppitunneillakin on keskusteltu maailman tilanteesta, mutta itse yritän pysyä luottavaisella mielellä."

Teksti: Marja-Riika Saaristo

"On hyvä muistaa hätänumero"

Vapaapalokuntaharrastusta olivat torilla esittelemässä Haagan vpk:n ahkerat jäsenet **Anton**, 14, ja **Aksel**, 13. Pojat ovat olleet palokuntapoikia alaluokilta saakka.

Antonin mielestä hyvä harrastus opettaa tärkeitä asioita, ja se lisää turvallisuuden tunnetta. "Tietää, mistä saa apua, osaa soittaa hätänumeroon." Perheen ja kaverien lisäksi Antonista on hyvä asua sellaisella alueella, jossa ei liiku "ihme porukkaa". "Koulukin on hyvä paikka, kun siellä on aikuisia, jotka opettavat tärkeitä asioita."

Aksel sanoi, ettei hän pelkää oikein mitään. Hän tietää, miten pitää toimia, jos kaverille käy jotain. "Koti ja vanhemmat on tietty myös aika tärkeitä."

Anton (vas.) ja Aksel harrastavat vapaapalokuntaa.

Sotilaskotiperinnekäytön kahviteltta Kolmen sepän patsaalla on jo perinne.

Sotilaskodin munkkikahveja ei voi ohittaa

Sotilaskotiperinnekäytönä 7. toukokuuta Helsingin ja Santahaminan sotilaskotiyhdistykset pystyttivät kahviteltan vanhaan tapaan Kolmen sepän patsaalle. Aamuntuoret munkit ja kahvi tekivät kauppansa kylmänä kevätpäivänä. Kysyimme kaupunkilaisilta, mitä sotilaskoti tuo heille mieleen.

Turkulainen Kati Heinonen poikkesi teltalle odotellessaan kotimatkan alkua edellisillan Emma-galan jälkeen. Nyt hän osui teltalle sattumalta, mutta sotilaskotityön hän tuntee lapsuudesta. ”Äitini oli sotilaskotisarena Kuoreveden sotilaskodissa. Olimme veljeni kanssa usein äidin mukana vuorolla. Leikimme ja piirtelimme takahuoneessa ja söimme aina munkkeja. Poikkeen mielellään sotilaskotiin, jos sellainen sattuu matkalle. Viimeksi kävin Parolan sotkussa.”

Helsinkiiläinen Aaro Liimatainen seuraa Santahaminan sotilaskotia Facebookissa ja päätti pistäytyä munkkikahvilla kesken äitienpäiväostosten. ”Palvelin 1989 Russarön linnakesaarella. Sen sotilaskoti oli pieni punainen mökki, mutta se oli kokoaan suurempi varusmiehille, toinen koti. Saarelta ei

Kati Heinonen yllättyi iloisesti sotilaskodin kahviteltasta.

lähdetty noin vain lomille, joten sotkussa tuli istuttua ahkerasti. Tunsin henkilökunnan hyvin, sillä traktorikuskinä kuljetin usein tavaraa sotilaskotiin.”
 ”Olin välillä koulutuksessa Parolassa. Siellä oli iso ja hieno sotilaskoti, mutta se ei tunnelmaltaan vetänyt vertoja Russarön mökille.”

Tuttu vihreä väri pysäytti kahville

Viivi Junnola ja Niko Järvelin yllättivät, kun keskellä kaupunkia sai sotilaskodin munkkeja.

Herku-koiraa ulkoiluttamassa olleet espoolaiset **Viivi Junnola** ja **Niko Järvelin** tunnistivat sotilaskotiteltan vihreästä väristä ja pysähtyivät toiveena saada munkkikahvit. Molemmat palvelivat varusmiehinä Vekaranjärvellä, Viivi 2013 ja Niko 2015. ”Sotilaskoti oli rentoutumispaikka. Etukäteen olin kuullut kehuttavan sotilaskodin munkkeja, enkä pettynyt. Valikoima oli muutenkin hyvä. Sotilaskodissa oli myös tilaa tavata vieraita, joita joskus sentään tuli erämaavaruskuntaan”, Niko muisteli.

Viivin mielestä sotilaskodissa oli yleensä aina hyvä tunnelma.

”Siellä jaettiin varusmieskavereiden kanssa ilot ja surut. Vekaran sotilaskodista sai myös pitsoja, mutta yritimme hillitä niiden syömistä, sillä munkkien lisäksi ne olivat turhan lihottavia.”

Viivi muisteli kiitollisena myös sotilaskodin poikkeustarjoilua metsäleireillä.

”Kun metsään tuli sotilaskotiauto kesken harjoituksen, tuli tunne, että meistä pidetään hyvää huolta.”

Ensimmäinen sotilaskoti perustettiin 1918 Helsinkiin. Nyt Suomessa on 36 sotilaskotiyhdistystä ja 29 sotilaskotia. Munkkileipomoita on 18 ja myyntiautoja 25. Vapaaehtoiset sisaret tekivät 2021 lähes 94 000 tuntia vapaaehtoistyötä varusmiesten hyväksi. Perinnepäivänä ilmapallot koristivat Santahaminan sotilaskodin eteistä.

Varusmies piirsi sisaret askareissaan

Fred Negendanck meni Dragsvikin sotilaskotiin piirustuskyntä taskussa

Perinneympäristön katuhuastatteluun

osui Svenska Teaternin näyttelijä **Riko Eklundh**. Hän muisteli mieluusti varusmiesaikansa Vekaranjärvellä, jonne hän meni vapaaehtoisena 1984. ”Olin Karjalan tykistörykmentin ainoa ruotsinkielinen varusmies. Kasarmi oli uusi ja sen tyyli lähinnä betonibrutaalinen; kovaa mutta jotenkin kiehtovaa arkkitehtuuria. Sotilaskoti oli iso ja avara. Se oli tärkeä paikka, koska kotilomalle pääsi harvoin eikä korvesta ehditty iltalomille Kouvolaan.” Riko Eklundhin mieleen on jäänyt päätkeä *Tykkipojan laulusta*, joka piti osata ennen kotilomaa.

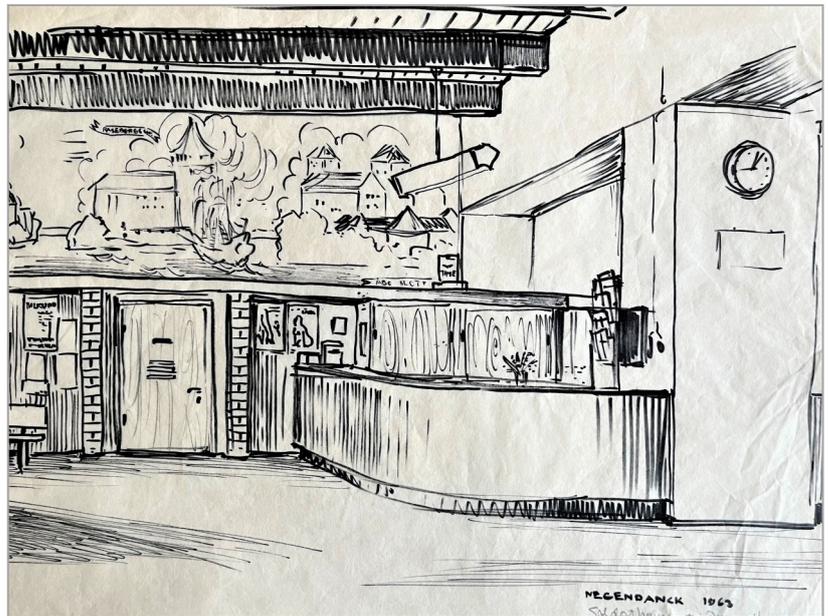
”Pois joukosta raukat ja rammat, tykkipoika ei peljätä saa.”

Hetken päästä hän näytti kännykässään kuvia piirroksista, jotka hänen edesmennyt ystävänsä ja työtoverinsa Fred Negendanck oli piirtänyt varusmiesaikanaan Dragsvikissä 1963.

”Fred oli tuolloin jo maineikas oopperan baletin tanssija eikä hän hirveän hyvin viihtynyt armeijassa. Mutta hän autteli mielellään sotilaskodissa. Siellä hän sisarten iloksi piirsi ohuelle silkkipaperille kuvia sotilaskodista ja sisäristä. Piirroksia on päätynyt minun haltuuni.”

Fred Negendanck oli monipuolisesti lahjakas taiteilija. Tanssijan uran jälkeen hän näytteli Helsingin ja Turun ruotsinkielisissä teattereissa sekä maalasi tauluja ja valokuvasi. Hän oli syntynyt 1937 ja kuoli 2017. Ystävänsä muistikirjoituksessa Riko Eklundh kirjoitti, että Fred Negendanck oli esteetikko, joka toivoi itselleen sinistä arkkuja. Sellaisen hän sai.

Marja-Riika Saaristo

Fred Negendanckin piirroksia Dragsvikin sotilaskodista 1963.

Fred Negendanck ja Riko Eklundh varusmiehinä sekä teatterirooleissa.

Kevätkokous pidettiin vielä koronarajoituksin

Mirja Laukkarinen (oik.) ja Leena Mikkola keskellä vastaanottivat sotilaskotiansioristin.

Yhdistyksen kevätkokous pidettiin pandemia-ajan tapaan hybridinä eli paikalla Perinnetalossa oli 23 jäsentä ja Teamsin kautta osallistui kaksi. Maskitkin olivat vielä käytössä. Kokouksessa käytiin läpi vuosikertomus ja tilinpäätös.

Tilinpäätös näytti reilusti miinusta, mutta viime vuoden poikkeusolot huomioon ottaen tulos oli hyvä. Korona-ajan rajoituksia oli voimassa koko vuoden. Sotilaskoti toimi pääasiassa sotilaskotiautosta eikä läheistenpäiviä järjestetty.

Kokouksessa esiteltiin yhdistyksen sääntöihin muutoksia, jotka perustuvat Sotilaskotiliiton mallisääntöihin. Muutokset koskevat pikkusisarten- ja veljien jäsenyyttä, päivämääriä, joihin mennessä kevä- ja syyskokous on pidettävä sekä sähköistä

kokouksutsua ja kokouksiin osallistumista tietoliikenneyhteyksien kautta. Jäsenille tiedotetaan uusista säännöistä, kun ne tulevat voimaan.

Ennen kokousta puheenjohtaja **Inka Tiittanen** jatkoi Sotilaskotiliiton vuosi- ja ansiomerkkejä.

Kokouksen loppuksi Mikko Skön esitteli yhdistyksen uudistetut nettisivut.

Anna-Maija Muromaa sai 40-vuotismerkin.

Marja-Liisa Nikka sai hopeisen ansiomerkin ja kunniakirjan.

Ennätysmäärä työntajia Rekry-tapahtumassa

Sotilaskodin ”sinnikäs” palvelu sai kiitosta varusmiehiltä

Kaartin jääkäritoimikunnan Rekry-tapahtuma järjestettiin parin vuoden tauon jälkeen toukokuussa. Ennätysmäärä eli kolmisenkymmentä liikeyritystä tuli esittelemään toimintaansa ja houkuttelemaan uusia työntekijöitä. Noin kolme sataa varusmiestä tutustui päivän aikana esittelyyn. Kaartin jääkäritoimikunnan puheenjohtaja, alikersantti **Alexander Salmenkari** kertoi, että etenkin työnantajat olivat tyytyväisiä. ”Kuljetusalan, matkailualan ja ravintola-alan työnantajat saivat monia hyviä kontakteja. Jotkut olivat valmiit vaikka heti palkkaamaan vapautuvia varusmiehiä palvelukseensa.” Salmenkaria harmitti se, että varusmiehiä ei käynyt paikalla enempää. ”Tapahtuma on osalle varusmiehistä vapaaehtoista, ja se vähentää osallistumishaluja. Mutta muutamalta varusmieheltä kuulin, että he olivat ainakin tyytyväisiä tultuaan paikalle.”

Rekry-päivänä tehtiin mielipidekysely sotilaskodin toiminnasta. Kyselyyn vastasi satakunta varusmiestä. Sotilaskodin palvelu, valikoima ja henkilökunta saivat lähes poikkeuksetta myönteistä palautetta. Sotilaskodin laatimassa kyselylomakkeessa kysyttiin kolme kysymystä:

1. Miten sotilaskoti selvisi korona-ajasta?

2. Saitko tarvitsemasi palvelut?

3. Ruusut ja risut?

Parhaiten ensimmäisen kysymyksen vastauksia kuvannee yhden varusmiehen kirjoitus:

”Koronalaajuuteen nähden saarella kaikki järjestetty helvetin hyvin!”

Turvajärjestelyt saivat kehuja, sotilaskotiauton käyttöä pidettiin nerokkaana. Sekin sai kiitosta, että sotilaskoti ylipäättään palveli: *sinnikkäästi, mainiosti ja yllättävän hyvin.*

Sotilaskoti täyttyi esittelypöydistä ja julisteista Rekry-päivänä.

Pirkko Kinnunen houkutteli varusmiehiä täyttämään kyselylomake.

Toiseenkin kysymykseen vastanneet olivat pääosin tyytyväisiä. *”Sain kaikkea, mitä tarvitsin”*, oli yksi kirjoittanut. *”Sain enemmän kuin odotin”*, vastasi toinen.

Ruusuja annettiin erityisesti henkilökunnalle. Mukaivat kassat, aina iloinen henkilökunta.

”Sotkun mamat todella mukavia aina.”

Jonotusjärjestelmä sai kehuja vaikka jonoista myös valitettiin. Piristävänä palveluna pidettiin sitä, että annoksia vietiin yksiköihin karanteenissa oleville.

Huonoista puolista mainittiin useimmiten jonottaminen. *”Jonotus vesi- ja räntäsateessa oli kurjaa.”*

Jokunen valitus tuli palvelun hitaudesta. Kahden vastaajan mielestä annoskoot vaihtelivat.

Muutoksista tiedottaminen saisi olla ajantasaista ja mieluiten netissä. Toivottiin lisäksi enemmän terveellisiä välipaloja, mutta myös lisää makkaraa!

Marja-Riika Saaristo

Santahamina lumooa joka päivä

Santahaminaan tullessa odottaa aina yllätys: miltä meri ja maisema näyttävät tänään. Olen monet kerrat pysähtynyt sillalle saadakseni talteen senhetkisen näkymän ja tunnelman. Aina kuvasta kuitenkin puuttuu jotain, vähintään tuulenvire ja tuoksu.

Kuvan merkitys kuvaajalle ei ole vain se, mikä näkyy. Kuvan arvoon vaikuttaa kohteen tai hetken merkitys. Olen kuvannut Santahaminaa vuosien ajan, ja saarella on monta tärkeää paikkaa. Ne eivät kaikki ole kovin kuvauksellisia, mutta niillä on minulle muuta arvoa.

Aukeamalla on muutama Santahaminassa tallentamani hetki. Ne ovat itselleni unohtumattomia.

Merja Autio

Kaupunki on kaukana mutta silti lähellä

Vuodenajat saavat kaipaamaan toisiaan

Sotilaskotien työntekijät saivat kurssilta uusia ideoita keittiöön

**Hyvän
salaatin
ainekset
harkitaan
ja kootaan
huolella**

Kurssilaisia kokeittiössä, vasemmalla Elsie Kivikoski ja Johanna Nummi, keskellä keittiömestari Juuse Mikkonen, oikealla Rannikosotilaskotiyhdistyksen toiminnanjohtaja Katriina Andersson. Kuvan otti Leena Turtainen Wihuri-Metrotukusta.

Rannikosotilaskotiyhdistyksen sotilaskotien ja Santahaminan sotilaskodin työntekijöitä kokoontui salaattikurssille Wihuri-Metrotukun Demokeittiöön toukokuun alussa.

Santahaminassa työskentelevät **Johanna Nummi** ja **Elsie Kivikoski** pitivät kurssia hyvänä. Kurssit tuovat aina uusia ideoita ja tekotapoja keittiöön.

Santahaminan sotilaskodissa salaattia kysytään niin vähän, ettei Johannan ja Elsien mielestä sinne kannata hankkia valmiita salaattisekoituksia tukusta. Valmiit kastikkeet kuitenkin ovat käteviä ja tasalaatuisia itse tehtyihin verrattuina.

Johanna Nummi kertoi, että hän aikoo kurssin innoittamana kokeilla kotona salaatteihin kasvisproteiineja kuten härkäpapuja.

Keittiömestari Juuse Mikkonen valmisti mm. kalasalaatin, johon savulohen ja jääsalaatin lisäksi tuli paahdettuja perunoita, pikkelöityä punasipulia, aurinkokuivattuja tomaatteja, soijapapuja, varsi-kapriksia, keitetty kanamuna ja kastikkeeksi sitruunavinegretteä.

Keittiömestari luetteli, mistä aineksista hyvä salaatti koostuu. Siinä on värikkyyttä; sekä pehmeitä että rapeita aineksia, jokin yllätysaines ja päälisäkkeenä esimerkiksi kanaa tai kalaa. Salaatin kruunaa oikeanlainen kastike, joka voi olla vain loraus viinietikkaa ja öljyä sekä ripaus suolaa ja mustapippuria.

Pikkelöidyt salaatin lisukkeet ovat nyt suosittuja. Kurkun ja punajuuren lisäksi voi pikkelöidä hedelmiä kuten vaikkapa vesimelonia aasialaistyyppisiin salaatteihin.

Kirjoittajan lounaaksi kokoamat "oikeaoppisen" salaatin ainekset, joita on paljon, mutta annos syntyy käden käänteessä.

Perusresepti pikkelöintiin on helppo 1–2–3 -liemi eli 1 osa etikkaa, 2 osaa sokeria ja 3 osaa vettä. Ainekset kiehautetaan kattilassa ja otetaan liedeltä, kun sokeri on kokonaan sulanut. Liemi voidaan lisätä kasvien joukkoon joko kuumana tai jäädytettynä. Parin tunnin maustumisaika syventää makua.

Marja-Liisa Nikka

Talkoista riitti koristeita pääsiäismyyjäisiin

Ennen pääsiäistä sotilas-kodissa pidettiin askartelutalkoot, joiden tuotoksia oli myytävänä Helsingin ja Santahaminan yhdistysten yhteisissä myyjäisissä Kolmen sepän patsaalla.

Pian seitsemän vuotta täyttävä Venla tuli talkoisiin mumminsa, Marja-Liisa Nikan kanssa. Anja Juntunen näytti hänelle ja takana seisovalle Inka Tiittaselle, miten höyhenet saa parhaiten kiinni virpomisoksiin.

Sari Nylund opetti talkoissa 3D-korttien tekoa (ylh. vas.).
Upeat virpomisvitsat tekivät hyvin kauppansa (alh. vas.).
Myyntipöydällä oli koristeiden lisäksi runsaasti leivonnaisia ja käsitöitä (yllä)

Kuvat: Merja Autio ja Marja-Liisa Nikka

Perinteinen Marianpäivän kirkkopyhä vietettiin Laajasalossa

Mirja Laukkarinen (vas.) ja Maija-Liisa Seppä (oik.) avustivat ehtoollisen vietossa.

Marian ilmestyspäivä on jo vuosia on ollut Helsinki-Santahaminan sotilaskotiyhdistyksen sisarten kirkkopyhä. Laajasalon kaunis, moderni puukirkko tarjosi juhlapäivämme vietolle tyylikkää ja valoisat puitteet. Marian ilmestyspäivän kirkollinen väri on valkoinen, riemun ja viattomuuden väri. Alttarilla paloivat kaikki kuusi kynttilää suuren juhlan merkinä. Alttarikukkina oli kimppu keltaisia liljoja ja ”mariansinisiä” ritarinkannuksia. Voimme tulkita kukkien värin ilmentäneen myötätunnon osoitusta sodasta kärsivälle Ukrainan kansalle.

Messuvieraina oli kolmisenkymmentä sotilaskotisarta, parikymmentä rippikoululaista isosineen ja seurakuntalaisia. Sisarten ja seurakuntalaisten runsaslukuinen osallistuminen messuun ilahdutti, ja kirkko oli lähes täysi.

Liturgina toimi Roihuvuoren srk:n pastori **Emriikka Salonen**. Sotilaspastori **Paavo Ranta** saarnasi. Musiikista vastasi kanttori **Heidi Korhonen-Björkman**. Hengellisen jaoksen sisaret avustivat messussa.

Anna Maija Luomi ja **Pirkko Kinnunen** jakoivat virsikirjat ja keräsivät kolehdin. **Maija-Liisa Seppä** ja **Marja-Riitta Hirvonen** lukivat päivän tekstit.

Mirja Laukkarinen ja Maija-Liisa Seppä avustivat ehtoollisen jakamisessa.

Kirkkokahvien tarjoilusta vastasivat LSK:n sisaret **Riitta Saukkonen** ja **Anneli Joutsiniemi**.

Paavo Rannan saarna puhutteli jokaista paikalla olijaa. Pastori puhui omasta lapsuudestaan ja kasvustaan kipukohtineen. Oma koulukiusaamiskokemus, josta hän selviytyi rippikouluikäisenä, jätti jälkensä. Ripari pelasti nuorukaisen ja hänen oli hyvä olla. Sen jälkeen isos- ja nuorisotyö olivat hänelle turvallisia harrastuksia, joissa häntä ei kiusattu ja hän sai olla oma itsensä.

Pastori kuvasi huolestuneena maailmaa ja ihmissyyttä, joihin kumpaankin sisältyy sekä hyvää että pahaa. Hän muisteli län myötä katseensa kääntyneen näkemään myös laajemmat murheet kuin oman elämän murheet. Toisen ihmisen kipu tuntuu myös omana kipuna. Esimerkiksi sellaiset paikat kuin Sarajevo ja Srebrenica piirtyivät hänen mieleensä murheen tyysijoina 1990-luvun alussa. Noissa kaupungeissa tapahtui hirvittäviä sotarikoksia entisen Jugoslavian hajoamissotien yhteydessä. **”Tänä päivänä pahan valtaa on paljon.** Maailman eri puolilla olevat kriisipesäkkeet, koronapandemia ja meneillään oleva Ukrainan sota kuvastavat pahan valtaa. Pahan voittamiseksi tarvitaan vastavoimaksi hyvyttä. Marianpäivän evankeliumi on tuota hyvyttä. Jumala haluaa sanoa meille, ettei meillä ole mitään hätää, kaikki on hänen kädessään. Älä pelkää.”

Marja-Riitta Hirvonen

TULEVIA TAPAHTUMIA

5.–7.7. Sodeinfot

Pöytien kattamiseen tarvitaan siskoja, ilmoittaudu Heli Pasaselle.

9.7. Tulokirkot

Marja-Riitta Hirvonen järjestää kahvitukset.

16.7. Hamina Tattoo

Jos haluat osallistua Rykmentin killan retkelle ota yhteys kiltaan: markku.s.virtanen@gmail.com

2.–4.9. Sotilaskotipäivät Tampereella

Santahaminasta lähtee mukaan 25 jäsentä.

Kaikkiaan tapahtumaan osallistuu liki 500 vihreäpukuista!

Syksyllä on suunnitelmissa järjestää iltahartaus vanhan kirkon raunioilla.

Mannerheim-museo kutsuu yhdistyksemme tutustumaan museoon.

Vierailu voidaan järjestää meille normaalien aukioloaikojen ulkopuolella.

Sisäriitojen aiheiksi on ehdotettu salaattikurssia ja oliiviöljyesittelyä.

Kerro puheenjohtajalle, jos sinulla on ideoita sisäriitojen aiheiksi.

Nettivaraukset muuttuvat

Nettivaraussovelluksen toimittaja Nettitieto Oy lopettaa sovelluksen tukemisen vuoden loppuun mennessä. Tarvitsemme uuden toimittajan. Jos tiedät yrityksen tai henkilön, joka voisi räätälöidä nykyisenkaltaisen sovelluksen käyttöömme, vinkkaa siitä **Mikko Skönille**

mikko.skon@kolumbus.fi

Jos varauksissa tulee ongelmia, ota yhteys **Heli Pasaseen**, joka voi lisätä sinut vuorolle varausjärjestelmään.

Yhteystiedot 2022

Hallitus

Inka Tiittanen, puheenjohtaja
Puh. 040 547 7799
inka.tiittanen@hssky.fi

Merja Autio
Puh. 0400 434 941
merja.autio@bastu.net

Marja-Riitta Hirvonen
Puh. 050 338 6121
marjariittahirv@gmail.com

Päivikki Jordan
paivikki.jordan@gmail.com

Anna Maija Luomi
Puh. 050 584 0181
amluomi@gmail.com

Marja-Liisa Nikka
Puh. 040 570 4230
nikka.marjaliisa@gmail.com

Mikko Skön
Puh. 050 514 8196
mikko.skön@kolumbus.fi

Varajäsenet

Heli Kuisma
Puh. 040 737 8039
heli.m.kuisma@hel.fi

Marju Moisalo
Puh. 040 560 4075
marjukaarina@yahoo.com

Seija Pussinen
Puh. 050 568 8371
pussinen.seija@gmail.com

Tiedotus

Marja-Liisa Nikka
Puh. 040 570 4230
nikka.marjaliisa@gmail.com

Nuoret sisaret

Helena (Hippu) Kilpeläinen
Puh. 050 505 0119
hippuq@live.com

Jaostot

Tarjoilujaosto

Heli Pasanen, kodinhoitaja
Puh. 050 440 6993
tarjoilu.heli@hssky.fi

Ison kodin tapahtumat

Helena Saarela
Puh. 040 554 9221
helena.saarela@saunalahti.fi

MPKK:n tapahtumat

Eila Elo
Puh. 040 725 7827
eila.elo@luukku.com

Hengellinen jaosto

Marja-Riitta Hirvonen
Puh. 050 338 6121
marjariittahirv@gmail.com

Liikkuva sotilaskoti (LSK)

Merja Autio
Puh. 050 440 6994 (LSK)
lsk@hssky.fi
Puh. 0400 434 941 (oma)
merja.autio@bastu.net

Kirjastojaosto

Anu Helpinen
Puh. 040 835 0195
anumarita48@hotmail.com

Käsityö- ja somistusjaosto

Leena Kosonen
Puh. 040 574 9532
leenam.kosonen@gmail.com

Seniorijaosto

Pirkko Kinnunen
Puh. 050 511 3792
kinnunen.pirkko@elisanet.fi

Perinne- ja arkistajaosto

Pirkko Kinnunen
Puh. 050 511 3792
kinnunen.pirkko@elisanet.fi

Tekstiilijaosto

Benita Puuvuori
Puh. 045 123 6484
puuvuori.benita@gmail.com

Sotilaskodit

Santahaminan sotilaskoti

Santahaminantie 15
Puh. (09) 684 6368
ma-pe 8.30–20.30
la-su 16.30–20.30
Kodinjohtaja Virpi Fyhr
Puh. 0400 441 317

Kodinhoitaja Heli Pasanen
Puh. 050 440 6993
heli.pasanen@hssky.fi

Kadettikerhon sotilaskoti (MPKK)

Kadettikouluntie 7
Kodinhoitaja Marjo Ilanko
ma-to 8.30–14.30
pe suljettu
puh. 0299 530 701
kadettikerho@hssky.fi

Auditoriotalon kanttiini (MPKK)

Kadettikouluntie 6
ma -to 8.30–15.00
pe 8.00–12.00
Kodinhoitaja Virpi Leinonen
puh. 0299 530 702
auditorio@hssky.fi

Helsinki - Santahamina sotilaskotiyhdistys ry

Santahaminantie 15
00860 Helsinki
Toimistonhoitaja Nina Laurinen
Puh. (09) 679 771 ti-pe klo 10.00–15.00
taloussihteeri@hssky.fi
www.hssky.fi
Nordea FI 22 2285 1800 0028 83
Y-tunnus 1869305–2

Sotilaskotipäällikkö

Sirkka Pouru
Puh. 050 329 0152
sirkka.pouru@gmail.com

Kansalliskukkamme tuoksuu alkukesästä.

